

**EL LLIBRE
DE LA SETMANA**

Heretaràs la meva vida

PERFIL

D'OLOR DE COLÒNIA SÍLVIA ALCÀNTARA EN VA VENDRE 55.000 EXEMPLARS. L'AMBICIÓ I ELS RESULTATS QUE ACONSEGUEIX A 'ELS DIES SENSE GLÒRIA' (EDICIONS DE 1984) LA CONFIRMEN COM UNA VEU PRÒPIA AMB MOLTES COSES A DIR

MARINA
ESPASA

nou llibre de Sílvia Alcàntara. És una construcció senzilla i clara, i el que diu és a la vegada bonic i trist, quotidià i excepcional, com tot el que passa a la novel·la, que és de factura clàssica, està ben escrita i convida el lector a abocar-se en un pou profund al fons del qual batega la vida. Com totes les bones novel·les, és un viatge –més interior que exterior– que arriba ben endins de les entranyes d'almenys tres grans personatges: la Glòria, al voltant de la qual tot gira, el seu marit, l'Enric, i la mare d'ell, la Miquela, que té una presència fortíssima, magnètica, en la primera meitat de la novel·la i després perviu dins del cap del fill i es pron-

“Feia més de vint anys que eren casats i era la primera vegada que se se p a r a v e n ” : aquesta frase podria resumir el

ga fins a una de les nétes, l'Eva, que n'hereta una càrrega ben feixuga.

L'arc temporal que cobreix la novel·la és ampli: comença l'any 1930 i acaba el 2003, poca broma. Veiem com creix una família a mesura que passen les dècades, assistim a transformacions històriques i sociològiques profundes, reflectides en canvis de costums i de maneres de fer com l'aparició dels primers supermercats, dels aparells de televisió o de les cadires de plàstic. Quatre pinzellades històriques s'endevinen al fons de la trama narrativa: una guerra civil viscuda des dels marges, una migració cap a les poblacions del tèxtil, reunions secretes, un viatge a Londres per avortar, la mort del general Franco. La història comença amb l' enamorament de la Miquela i el Ton, que viuen una història d'amor una mica tardà que és una delícia. Són personatges arreplats a un tros de terra i aquest amor per cultivar-la l'heretarà el seu únic fill, l'Enric, un noi enyoradís que viurà sempre apocat sota l'ombra d'una mare totterreny. Quan es casí amb la Glòria, la dependenta de la carnisseria del poble, i la faci entrar a casa de la Miquela, es posarà en marxa una competició entre les dues dones que tenyirà tota la vida del matrimoni. La manera delicada com es parla de la transformació de l'amor entre dues persones al llarg de més que quaranta anys és un dels punts forts de la novel·la.

Es podria discutir si l'autora fa servir un truc d'estratègia narrativa molt clàssic, perquè amaga una informació vital d'una escena de la primera part i no la revela fins gairebé al final, però no seria just. En primer lloc perquè hi ha prou pistes perquè intuïm aquest secret tan fo-

ELS DIES SENSE GLÒRIA
SÍLVIA ALCÀNTARA
EDICIONS DE 1984
382 PÀG. / 20 €

ramental de la vida de la Glòria, i en segon lloc perquè el que es descobreix és una cosa que és al cor del que vol explicar Alcàntara, que vol parlar de la inextricabilitat dels lligams familiars, de les herències enverinades que rebem com a fills i donem com a pares. És una novel·la que també es podria titular *Els dies sense mare* perquè aquesta és la característica que marca per sempre la vida de la Glòria, que és una naufraga que mai no va tenir-ne, i que en canvi es casa amb un noi que viu tota la vida ofegat per un excés d'amor de la seva. De quina manera l'instint de protecció dels cadells –dels fills– els pot destruir la vida: aquesta és la biga mestra que sustenta l'edifici, o potser hauríem de dir el bloc de pisos, que ha bastit Alcàntara, perquè aquesta també és una novel·la sobre com es fa de petita la vida quan es trasllada del camp a un pis barat, on les estretors físiques alimenten les de l'ànima.

Sílvia Alcàntara és l'autora d'*Olor de Colònia* (2009), un dels debuts més sonats de la literatura catalana recent, un relat espaiador sobre les interioritats de les colònies tèxtils que va connectar amb molts lectors àvids de novel·les robustes, riques i sòlides. *Els dies sense glòria* és una esplèndida confirmació que allò no va ser una casualitat, i que Alcàntara té una veu pròpia amb moltes coses a dir. Que fa el que fan els escriptors: narrar la vida d'una dependenta de carnisseria com si fos la de la persona més important del món, el centre on convergeixen totes les mirades i d'on divergeix la força que ens ha de dur lluny de “la presó de la realitat, la renúncia dels somnis, la basarda del camí desconegut”. ♦♦

LA NOVEL·LA DE SÍLVIA ALCÀNTARA ÉS DE FACTURA CLÀSSICA, ESTÀ BEN ESCRITA I CONVIDA EL LECTOR A ABOCAR-SE EN UN POU PROFUND AL FONS DEL QUAL BATEGA LA VIDA

PERE VIRGILI

Parlar, escoltar, callar

JOAN
GARÍ

La qualitat d'una bona prosa té molt a veure amb la música. Una escriptura ben resolta ha d'aportar harmonia i ritme;

acostant-hi a poc a poc l'orella s'hi ha de poder sentir la melodia. Això ho han sabut els grans escriptors i per això Thomas Mann va deixar dit: “La música sempre ha exercit un influx notable sobre l'estil de la meua obra [...] Des de sempre, la novel·la ha sigut per a mi una simfonia, una obra de contrapunt, un entramat de temes en què les idees hi fan el paper de motius musicals”. Depenent de l'ambició, l'extensió i l'estructura de cada un dels seus llibres, el gran escriptor alemany s'acoblava a un gènere musical

diferent. *La muntanya màgica*, per exemple, recorda una simfonia; *Mort a Venècia* seria més aviat una rapsòdia, i *Altesa reial* una opereta vienesa, mentre que en *Josep i els seus germans* hauria assajat de crear una mena de tetralogia a la manera wagneriana. En cada pàgina, d'una manera o altra, un càntic poderós emergeix per comunicar-se directament amb les emocions del lector.

En *Veus al ras*, de Sebastià Perelló (Cotitx, 1963), es nota aquesta cadència, el mormoleig d'una orquestra imaginària. No és un relat amb un argument convencional, sinó el monòleg d'una dona

sobre l'amor, sobre la família, sobre la vida. Perelló no ha buscat posar-li-ho fàcil, al lector. Ben contràriament, *Veus al ras* demana una certa intel·ligència des de l'altra banda (això que gairebé ja no s'estila). Som davant d'una llarga divagació, una excursió (en el sentit etimològic) sobre el sentit del llenguatge i el seu misteri, sobre la morbosa fascinació del silenci, i també sobre la veu com a instrument eròtic. A vegades la relació entre parla i mudesa no pot resoldre's sense paradoxa: “Qui calla, ho diu tot”; “Un home que parla i no l'entenen, una dona que escolta i no sent res”.

VEUS AL RAS
SEBASTIÀ PERELLÓ
CLUB EDITOR
224 PÀG. / 16 €

Aquesta prosa de Perelló s'escolta com s'escoltaria Bach (potser en les meravellosament infinites *Variacions Goldberg*): “Allò que li tensava les mandíbules, aquella expectació, no ho sé, els remordiments, una inquietud imprecisa, va desaparèixer, l'aire no li bastava, se li amuntegaven les paraules al paladar i a les genives, se li travaven a la llengua i era un corrent convuls de mots desbocats, com si l'envestís una torrencada que davallàs impetuosa i només cercàs deixar de ser la rastellera de coses que havien quedat sense dir feia temps”.

La delicada conjunció del català estàndard amb les peculiaritats mallorquines fan d'aquest un llibre plenament reeixit, una petita delícia que recomane ben a gust. ♦♦